

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23.09.2021 roku Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w Ł. na podstawie art. 7, art. 31 art. 44 ust. 1 pkt 2a i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz.U 2020 r. poz 586 z późn zm) wstrzymał M. K. wypłatę emerytury wojskowej z dniem 1.10.2021 r.

W uzasadnieniu orzeczenia wskazano iż zgodnie z art. 7 w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przewidzianej w ustawie z prawem do emerytury lub renty albo do uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach wypłaca się świadczenie wyższe lub wybrane przez osobę uprawnioną jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej. W decyzji wskazano iż w związku z powziętą w dniu 17.09.2021r. informacją z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w S. o podjęciu wypłaty emerytury jako świadczenia korzystniejszego z od 1.07.2021 z dniem 1.10.2021 wstrzymuje się wypłatę emerytury wojskowej na podstawie art. 44 ust. 1 pkt 2 a bowiem uprawnionemu przysługuje świadczenie wyższe lub przez niego wybrane. Kwoty wypłacone po dniu 1.07.2021 r. z tytułu pobranej emerytury wojskowej zostaną zrefundowane przez ZUS z przyznanej emerytury.

/ decyzja k. 206 akt organu rentowego/

Odwołanie od w/w decyzji wniósł M. K. domagając się jej zmiany i wypłacenia emerytury wojskowej. Odwołujący podniósł że ZUS przyznając mu świadczenie nie uwzględnił 17 lat jego służby wojskowej dlatego wstrzymanie wypłaty świadczenia jest niesłuszne, zwłaszcza że mundurowi którzy rozpoczęli służbę po 1999 r. mogą łączyć dwa świadczenia.

/ odwołanie k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w Ł. wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazanego stanowiska podtrzymał argumentację podniesioną w zaskarżonej decyzji dodatkowo że skoro emeryt korzysta ze wzrostu emerytury wojskowej z tytułu cywilnej wysługi emerytalnej, to oznacza że zostaje zachowana zasada wzajemności składki i świadczeń w rozumieniu funkcjonującym, w polskim systemie ubezpieczenia społecznego nawet wtedy gdy włożony wkład nie jest wprost proporcjonalny do korzyści jaka przynosi zwiększenie emerytury. Powód pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r. i miał doliczone okresy pracy cywilnej, których doliczenie wpłynęło na zwiększenie podstawy wymiaru emerytury. Wobec tego skoro powód miał możliwość łączenia okresów „cywilnego” stażu emerytalnego do algorytmu obliczenia wysokości emerytury wojskowej, uzasadniony jest wniosek o oddalenie odwołania.

/odpowiedź na odwołanie – k. 4-6/

W toku procesu strona powodowa podtrzymała swoje stanowisko procesowe.

/ pismo k. 16/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. K. urodził się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna/

Wnioskodawca w okresie od 31.01.1973 -18.10.1990 r. pełnił służbę wojskową.

/ bezsporne opis przebiegu służby k. 17-18/

M. K., **od 1 marca 1994 r.**, na mocy decyzji Wojskowego Biura Emerytalnego przysługuje uprawnienie do zrewaloryzowanej **emerytury wojskowej** wraz z dodatkiem rodzinnym i pielęgnacyjnym na dziecko specjalnej troski. . Wówczas procentowy wymiar emerytury wnioskodawcy przy zachowaniu zasady nie przekraczania 75 %

wymiaru wyniósł 62,80 % w tym 47,80 % z tytułu 18 lat wysługi emerytalnej ustalonej w dotychczasowych decyzjach i 15 % zwiększenia z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą wojskową. Na dzień zwolnienia z zawodowej służby wojskowej w Wojsku Polskim, tj. na dzień 18.10.1990 r., do wysługi emerytalnej zaliczono okres służby wojskowej w Wojsku Polskim od 31.01.1973 r. do 18.10.1990 r. Uprawnienia do wojskowego zaopatrzenia emerytalnego ustalono na podstawie ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin (w brzmieniu obowiązującym po 31.12.1989 r. (Dz. U. nr 53, poz. 341, ostatnio publikowanej Dz. U. z 1994 r., Nr 10, poz. 36), która utraciła moc z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (obecnie publikowanej t. j. Dz. U. 2020 poz. 586).

/ decyzja k. 35 akt rentowych/

Na wniosek M. K. o doliczanie okresów zatrudnienia w SPZOZ w S. w (...) w Ł. z dnia 2.01.2005 decyzją od dnia 1.01.2005 Wojskowego Biura Emerytalnego zmieniono wysokość należnej wnioskodawcy emerytury wojskowej ustalając iż po doliczeniu okresów zatrudnienia po zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej nowy wymiar świadczenia wynosi 75 % podstawy wymiaru tj w maksymalnej wysokości

/ decyzja k. 132 akt rentowych/

W dniu 9 kwietnia 2014 r. wnioskodawca wystąpił z kolejnym wnioskiem o doliczenie do wysługi emerytalnej kolejnych okresów pracy po zwolnieniu zawodowej służby wojskowej w rozpoznaniu którego wydano decyzję z dnia 17.04.2014r. o doliczeniu zatrudnienia którą ustalono ponownie wysokość emerytury wnioskodawcy od dnia 1.05.2014 r. przy zachowaniu zasady nie przekraczania 75 % podstawy wymiaru

/ wniosek k. 179 akt rentowych decyzja k. 180-181 akt rentowych/.

Łącznie, na podstawie przedstawionych świadectw pracy, zaświadczeń o zatrudnieniu, oraz wniosku z dnia: 20.01.2005 i 09.04.2014 r. o doliczenie do wysługi emerytalnej okresu zatrudnienia po zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej oraz w związku ze spełnieniem przesłanek art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 10 grudnia 1993r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (obecnie publikowanej t. j. Dz. U. 2020 poz. 586), doliczono do wysługi emerytalnej, zgłoszony okres pracy, przypadający po zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej w okresie:

1. od dnia 19.10.1990 r. do dnia 31.12.2004 r. okres pracy w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w S.
2. od dnia 01.01.2005 r. do 28.11.2005 r. okres pracy w Szpitalu Wojewódzkim w S.,
3. od dnia 03.12.2005 r. do 11.11.2009 r. okres pracy w Szpitalu Wojewódzkim w S.,
4. od dnia 21.11.2009 r. do 30.11.2010 r. okres pracy w Szpitalu Wojewódzkim w S.,
5. od dnia 04.12.2010 r. do 14.11.2011 r. okres pracy w Szpitalu Wojewódzkim w S.,
6. od dnia 22.11.2011 r. do 30.12.2012 r. okres pracy w Szpitalu Wojewódzkim w S.,
7. od dnia 01.01.2013 r. do 31.03.2014 r. okres pracy w Szpitalu Wojewódzkim w S.,

W przypadku wnioskodawcy nie miał zastosowania art. 15 a ww ustawy.

/ bezsporne pismo k. 198 akt rentowych/

W dniu 10.07.2021 r. M. K. złożył do ZUS wniosek o emeryturę.

W rozpoznaniu wskazanego wniosku decyzją z 29.10.2021 Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał wnioskodawcy emeryturę i podjął jej wypłatę od 1.07.2021 r. tj od miesiąca w którym zgłoszono wniosek na podstawie przepisów ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS.

Kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wyniosła 578.826,12, kwota składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła 876.816,64 zł, średnie dalsze trwanie życia wyniosło 190,70 miesięcy. Wysokość emerytury obliczonej według nowych zasad zgodnie z art. 26 ustawy wyniosła 7 633,16 zł. Jednocześnie dokonano wyrównania świadczenia za okres 1.07.2021 do 31.10.2021 . Z należnego wyrównania emerytury potrącono emeryturę pobrana za okres od 1.07.2021 do 30.09.2021 z (...).

/bezsporne pismo ZUS k. 11 odpowiedź na odwołanie od decyzji z 29.10.2021 k. 12-13 /.

Wskazana decyzja nie jest prawomocna – wnioskodawca wniósł od niej odwołanie postępowanie w sprawie jest w toku.

/ bezsporne pismo ZUS k. 11 odpowiedź na odwołanie od decyzji z 29.10.2021 k. 12-13 /

W dniu 10.09.2021 M. K. dokonał wyboru świadczenia emerytalnego z ZUS jako świadczenia korzystniejszego w związku z tym pismem z 15.09.2021 Zakład wystąpił do (...) w Ł. o wstrzymanie wypłaty emerytury od dnia 1.07.2021 z powodu wyboru przez wnioskodawcę świadczenia z ZUS.

/bezsporne pismo ZUS k. 11 odpowiedź na odwołanie od decyzji z 29.10.2021 k. 12-13m pismo ZUS k. 202 akt rentowych /.

W rozpoznaniu wskazanego wniosku wydano zaskarżoną decyzję z dnia 23.09.2021 r.

/ decyzja k. 206 akt rentowych/

Powyższy stan faktyczny jest bezsporny między stronami. Istotne w sprawie okoliczności zostały ustalone na podstawie ww. dowodów z dokumentów, których treści strony nie kwestionowały.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy nie jest zasadne.

Spór między stronami został ograniczony do ustalenia czy ubezpieczony ma prawo do wypłaty dwóch świadczeń emerytalnych – emerytury z powszechnego systemu emerytalnego oraz do emerytury wojskowej. Przy czym co nie jest kwestionowane wnioskodawca pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r. i w ramach przyznanej mu emerytury wojskowej miał doliczone okresy pracy cywilnej, których doliczenie wpłynęło na zwiększenie podstawy wymiaru tego świadczenia.

Zgodnie z **art. 44 ust. 1 pkt 2 lit. a** ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin Dz.U. z 2022 r. poz. 520 t.j. wypłatę emerytury lub renty albo dodatków, zasiłków i świadczeń pieniężnych, o których mowa w art. 25, wstrzymuje się, jeżeli okaże się, że wskutek zbiegu prawa do świadczeń osobie uprawnionej przysługuje świadczenie wyższe lub przez nią wybrane.

Zgodnie natomiast z **art. 7 ww.** ustawy w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przewidzianych w ustawie z prawem do emerytury lub renty albo do uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach wypłaca się świadczenie wyższe lub wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

W świetle **art. 95 ust. 1** ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. z 2022 r. poz. 504 t.j.) w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych

świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Przepis ust. 1 stosuje się również, z uwzględnieniem art. 96, w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym osób, o których mowa w art. 2 ust. 2, z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura wojskowa lub policyjna została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin lub w art. 15a lub art. 15d lub art. 18e ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, (...) Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

Wykładnia omawianego przepisu była rozbieżna, nie tylko w orzecznictwie sądów powszechnych, ale, także, Sądu Najwyższego. Reprezentatywnym orzeczeniem Sądu Najwyższego, będącego w opozycji do rozstrzygniętej sprawy, jest wyrok tego Sądu z 24.01.2019 r., I UK 426/17, a także postanowienie z 26.08.2021 r., (...) 234/21. Wyjaśniano tam, że o zastosowaniu wyjątku od zasady wypłacania jednego świadczenia decyduje brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej przy uwzględnieniu "cywilnego" stażu emerytalnego, a nie data przyjęcia żołnierza zawodowego do służby wojskowej (art. 95 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Przy czym ten "brak możliwości" nie występuje wtedy, gdy emeryt wojskowy nie decyduje się na złożenie wniosku o doliczenie po zwolnieniu ze służby wojskowej okresów składkowych i nieskładkowych, choć mogą one zwiększyć podstawę wymiaru emerytury do 75%. Wspólnym bowiem mianownikiem uzasadniającym prawo do dwóch świadczeń są uwarunkowania wynikające z przepisów prawa niepozwalające na wykorzystanie stażu "cywilnego" w emeryturze wojskowej, a nie wybór emeryta wojskowego. /tak SN w wyroku z dnia 24.01.2019 r, I UK 426/17, Legalis nr 1866677, postanowienie SN z dnia 30.01.2020 r, II UK 273/19 /.

Należy przypomnieć, że do wysługi emerytalnej żołnierza i funkcjonariusza, który pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., zalicza się posiadane przed powołaniem/przyjęciem do służby okresy składkowe i nieskładkowe w rozumieniu ustawy o e.r. FUS (art. 16 ust. 1 ustawy o z.e.ż.z. i art. 16 ust. 1 ustawy o z.e.f. w zw. z art. 15 tych ustaw). Owe okresy uwzględnia się w ten sposób, że emerytura wojskowa i policyjna wzrasta o 2,6% podstawy wymiaru za nie więcej niż 3 lata okresów składkowych poprzedzających służbę (a o 1,3% za każdy następny rok i 0,7% za każdy rok okresów nieskładkowych poprzedzających służbę) oraz podlega zwiększeniu - w wyniku doliczenia okresów przypadających po zwolnieniu ze służby - o 1,3% podstawy wymiaru za każdy rok okresów opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe po dniu 31 grudnia 1998 r. lub za okres nieopłacania składek z powodu przekroczenia w trakcie roku kalendarzowego kwoty rocznej podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia, pod warunkiem że emerytura ta wynosi mniej niż 75% podstawy jej wymiaru i emeryt ukończył 50/55 lat życia albo stał się inwalidą (art. 14 ust. 4 ustawy o z.e.ż.z. i art. 14 ust. 4 ustawy o z.e.f. w zw. z art. 15 tych ustaw).

Mimo powyższego orzeczenia, nadal w judykaturze, istniały wątpliwości co do wykładni art. 95 ustawy. Jednoznacznie, wyjaśniła tę problematykę **uchwała w składzie 7 sędziów z dnia 15 grudnia 2021 r. w sprawie III UZP 7/21**, Sąd Najwyższy przyjął, że ubezpieczonemu, który pozostawał w zawodowej służbie wojskowej przed 2.01.1999 r i pobiera emeryturę wojskową wynoszącą 75% podstawy wymiaru obliczoną bez uwzględniania okresów składkowych i nieskładkowych, z tytułu których jest uprawniony również do emerytury z FUS, wypłaca się jedno z tych świadczeń – wyższe lub wybrane przez niego (art. 95 ust. 1 2 ustawy o FUS)./uchwała 7 sędziów SN z dnia 15.12.2021 r, III UZP 7/21/. Tym samym SN, powrócił do literalnej wykładni cytowanego przepisu, oraz do, poprzednio zajmowanego stanowiska, w tym zakresie./por. wyrok SN z dnia 8.05.2012 r II UK 237/11, z dnia 4.12.2013 II UK 223/13/

Sąd Okręgowy podziela, w pełni, przytoczone wyżej najnowsze stanowisko SN, które traktuje jako własny pogląd. Należy zauważyć, że gdyby przyjąć, że jedyną determinantą w porównywaniu uprawnień tych dwóch grup mundurowych (sprzed i po 1999 roku) jest data rozpoczęcia służby, to można by mówić o naruszeniu zasady równości. Jednakże w tym czasie powstał zupełnie nowy model systemu emerytalnego. W nim ustawodawca nie przewidział prawa do dwóch świadczeń dla osób mundurowych pełniących służbę przed 1999 rokiem. Mundurowi rozpoczynający służbę przed 1999 r. mogli liczyć wyłącznie na świadczenie mundurowe. (...) tzw. zdefiniowanej składki, z którego są

wypłacane świadczenia od 1999 r., przewiduje zupełnie nowe zasady gromadzenia kapitału na emeryturę i wyliczania na tej podstawie dożywotniego świadczenia.

Podkreślić należy, iż, już w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2010 r., II UZP 10/09 (OSNP 2010, nr 17-18, poz. 215), wyrażono pogląd, że art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej, w brzmieniu sprzed zmiany dokonanej art. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 8, poz. 38), nie wyłącza nabycia prawa do emerytury z ustawy emerytalnej przez żołnierza zawodowego, jeżeli okresy składkowe, o których mowa w tym przepisie, nie zostały uwzględnione przy obliczeniu emerytury żołnierza zawodowego. Z treści tej uchwały wyprowadzono wniosek, że skoro przy obliczeniu emerytury wojskowej nie zostały uwzględnione żadne składki uiszczane z „cywilnego” stosunku zatrudnienia, to świadczenia te nie pozostają w zbiegu, a w konsekwencji nie ma przeszkód do wypłaty emerytur przysługujących zarówno na podstawie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych, jak i ustawy emerytalnej. W uzasadnieniu Sąd Najwyższy wywiódł, że art. 2 ust. 1 pkt 1 in fine ustawy emerytalnej w brzmieniu obowiązującym od 1 października 2003 r. do 5 lutego 2009 r. należy interpretować w ten sposób, że jeżeli emeryt wojskowy legitymuje się wyłącznie okresem służby wojskowej wystarczającym do emerytury wojskowej, czyli obliczonej bez uwzględnienia okresów, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3, 5 i 7-10 ustawy emerytalnej, to w razie ukończenia przez niego 65 roku życia oraz legitymowania się 25-letnim ubezpieczeniem po zakończeniu zawodowej służby wojskowej i przy niedoliczeniu go w trybie art. 14 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych, nie można wykluczyć nabycia przez takiego emeryta uprawnień emerytalnych z dwóch odrębnych systemów - zaopatrzeniowego oraz ubezpieczeniowego i pozostawienia mu prawa wyboru świadczenia (art. 7 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej). Zbieżne stanowisko zostało zaprezentowane przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniach wcześniejszych wyroków z dnia 9 października 2008 r., II UK 48/08 (OSNP 2010, nr 5-6, poz. 77) oraz z dnia 6 stycznia 2009 r., I UK 178/08 (LEX nr 490375). Zagadnienie związane ze zbiegiem prawa do tych świadczeń zostało wprost rozstrzygnięte w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2012 r., II UK 237/11 (OSNP 2013, nr 7-8, poz. 91), w którym wyjaśniono, że zasada pobierania jednego świadczenia (wyższego lub wybranego przez uprawnionego) w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń (art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej) dotyczy również zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w tej ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w ustawie o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych. Także w wyroku z dnia 24 maja 2012 r., II UK 261/11 (LEX nr 1227967) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że ubezpieczony uprawniony do świadczenia z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i pobierający to świadczenie nie może jednocześnie pobierać emerytury wojskowej, mimo że spełnił warunki do jej nabycia i prawo to zostało mu przyznane. Zbieg prawa do świadczeń polega na nabyciu przez osobę praw do więcej niż jednego świadczenia z ubezpieczenia społecznego lub z zaopatrzenia emerytalno-rentowego. Skutki zaistnienia takiej sytuacji określają przepisy ustaw regulujących uprawnienia do tych świadczeń, przewidując rozwiązania polegające na pobieraniu przez osobę uprawnioną więcej niż jednego świadczenia bez ograniczeń, pobierania więcej niż jednego świadczenia z ograniczeniami i pobierania tylko jednego świadczenia. Na gruncie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych zagadnienie to rozstrzyga powołany już na wstępie art. 7, stanowiąc, że w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przewidzianych w ustawie z prawem do emerytury lub renty albo do uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach wypłaca się świadczenie wyższe lub wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. W okolicznościach sprawy takim przepisem szczególnym jest art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w tej ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym osób, o których mowa w art. 2 ust. 2 (a więc, między innymi, żołnierzy zawodowych), stosuje się – wynikającą z art. 95 ust. 1 - zasadę wypłaty jednego świadczenia, a zatem wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Przepis art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej jasno określa wyjątki od tej zasady.

Po pierwsze, są to sytuacje wymienione w art. 96, odnoszące się do zbiegu prawa do świadczeń powszechnych i zaopatrzeniowych z prawem do: 1) renty inwalidy wojennego i wojskowego, którego niezdolność do pracy pozostaje w związku ze służbą wojskową; 2) renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej pobytem w miejscach, o których mowa w art. 3 i 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących

ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2012 r., poz. 400); 3) renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy, wypadkiem w drodze do pracy lub z pracy lub chorobą zawodową; 4) emerytury lub renty z ubezpieczenia społecznego rolników. W tych wypadkach prawo pobierania świadczeń w zbiegu określają odrębne przepisy.

Drugi wyjątek odnosi się do przypadku obliczenia emerytury wojskowej na podstawie art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych (dla żołnierza, który został powołany do służby zawodowej po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r.), a od dnia 1 stycznia 2013 r. - również na podstawie art. 18e tej ustawy (dla żołnierza powołanego do zawodowej służby wojskowej po raz pierwszy po dniu 31 grudnia 2012 r.).

W uzasadnieniu podanej uchwały w sprawie III UZP 7/21 Sąd Najwyższy mając na uwadze powyższe okoliczności doszedł do przekonania, że systemowa wykładnia użytego w art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej zwrotu „z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura wojskowa (...) została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo 18e ustawy (zaopatrzeniowej) ...” daje podstawę do przyjęcia, że ów wyjątek należy interpretować nie tylko przedmiotowo, to znaczy wyłącznie przez pryzmat zasad obliczania emerytury wojskowej wynikających z art. 15a albo 18e ustawy zaopatrzeniowej, ale także podmiotowo, co oznacza konieczność wzięcia pod uwagę adresatów tych przepisów. To dla nich ustawodawca wprowadził bowiem (na przyszłość) możliwość równoczesnego pobierania emerytury wojskowej i emerytury powszechnej, odbierając im równocześnie prawo do wzrostu emerytury wojskowej z tytułu doliczenia stażu „cywilnego” i pozostawiając jednak taką samą możliwość (prawo wyboru) także dla żołnierzy powołanych do służby przed dniem 2 stycznia 1999 r., po spełnieniu (poczynając od dnia 1 stycznia 2025 r.) przesłanek określonych w art. 18i ustawy zaopatrzeniowej. Problem ten należy analizować także szerzej, uwzględniając (temporalnie) czas, w którym zostały wprowadzone omawiane zmiany ustawowe. O ile bowiem we wcześniejszym okresie mieliśmy do czynienia z sytuacją, w której wzrost emerytury wojskowej mógł nastąpić z tytułu doliczenia okresów składkowych i nieskładkowych, a prawo do emerytury powszechnej wiązało się nie tylko z osiągnięciem wieku emerytalnego, ale także z posiadaniem określonego stażu emerytalnego, złożonego właśnie z okresów składkowych i nieskładkowych, o tyle nowe zasady obliczania emerytur wojskowych dla żołnierzy powołanych do służby po dniu 1 stycznia 1999 r. oraz poczynając od dnia 1 stycznia 2013 r. znajdują bądź będą w przyszłości znajdować zastosowanie w czasie, gdy prawo do emerytury powszechnej jest uzależnione wyłącznie od osiągnięcia wieku emerytalnego i zgromadzenia odpowiedniego kapitału składkowego, a nie od okresu, w którym ów kapitał był gromadzony.

Opisany wyżej rezultat wykładni systemowej, znajduje potwierdzenie, także, w wykładni funkcjonalnej (celowościowej) art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej. Pośrednio cel uregulowania, zawartego w tym przepisie wynika bowiem z uzasadnienia projektów obu wyżej omówionych zmian ustawowych, z których wynika, że projektodawca nie zakładał możliwości kumulacyjnego pobierania świadczeń z obu systemów. Przyjął bowiem, a założenie to zostało następnie w pełni zaakceptowane i zrealizowane w toku procesu legislacyjnego, że w każdym przypadku osoba uprawniona do emerytury wojskowej oraz emerytury powszechnej, która pozostawała w zawodowej służbie wojskowej w dniu 1 stycznia 1999 r. musi dokonać wyboru świadczenia, które ma być jej wypłacane, również wtedy, gdy wysokość emerytury wojskowej została obliczona wyłącznie na podstawie okresów tej służby, bez „uzupełnienia” jej o zwiększenie wynikające z przebytych okresów składkowych i nieskładkowych.

Między innymi, z tych względów, Sąd Najwyższy, w powiększonym składzie, stanął na stanowisku, że, budzący wątpliwości interpretacyjne zwrot „z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura wojskowa (...) została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo 18e ustawy (zaopatrzeniowej) ...” , użyty w art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej, wykładany z uwzględnieniem reguł gramatycznych, systemowych i funkcjonalnych powinien być rozumiany jako odnoszący się tylko do żołnierzy, których emerytury są obliczane na podstawie tych przepisów, a zatem do żołnierzy powołanych do zawodowej służby wojskowej, odpowiednio po dniu 1 stycznia 1999 r. oraz po dniu 31 grudnia 2012 r.

Żaden z tych wyjątków nie dotyczy, zaś, skarżącego, co oznacza, że w zaistniałej sytuacji nabycia przez niego zarówno prawa do emerytury z ubezpieczenia społecznego jak i prawa do emerytury wojskowej, dochodzi do zbiegu, o którym stanowi art. 7 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych, a skarżącemu przysługuje wypłata tylko jednego z tych świadczeń - wyższego lub przez niego wybranego. Nie można podzielić poglądu, że do zbiegu prawa

do emerytur dochodzi w sytuacji, gdy, do tych dwóch świadczeń, doliczone byłyby te same składki . Osoba, która nabyła prawo do emerytury wojskowej z uwzględnieniem okresów ubezpieczenia, nie nabywa prawa do emerytury z systemu ubezpieczeniowego (art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej w brzmieniu sprzed 5 lutego 2009 r.), i odwrotnie, z prawa do emerytury wojskowej nie mogła i nie może skorzystać osoba, która nabyła prawo do emerytury z tytułu ubezpieczenia obliczonej z uwzględnieniem okresów służby wojskowej (art. 12 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych). Inaczej rzecz ujmując, obliczenie skarżącemu emerytury wojskowej z uwzględnieniem okresów ubezpieczenia wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej, pozbawiłoby go prawa do emerytury z systemu powszechnego. Do zbiegu prawa do świadczeń może, zaś, dojść wyłącznie wówczas, gdy przysługuje prawo do świadczeń z obu tych systemów.

Ze względu na powyższe, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł, jak w sentencji, nie znajdując podstaw do nakazania podjęcia wypłaty zawieszzonego świadczenia.

J.L

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy (pouczenie dokonane k. 41)

.